

8 BASTOGNE

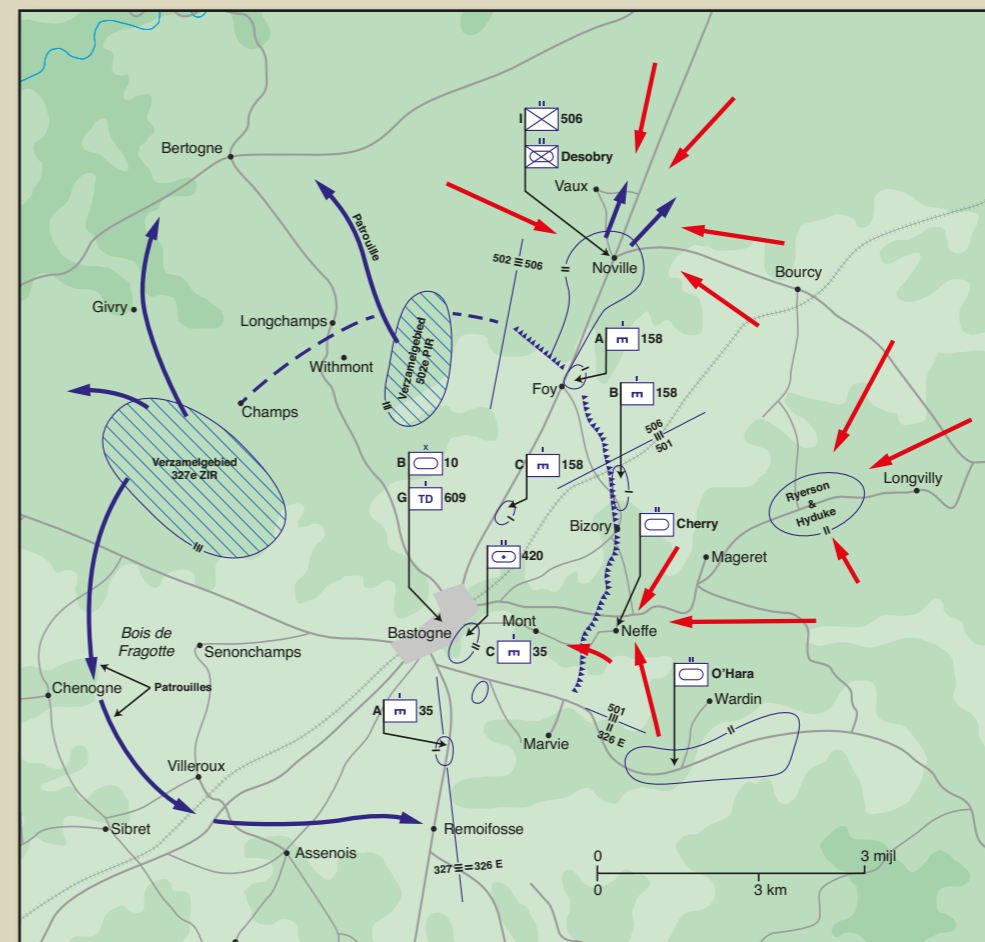
*Het leven in de winter scheidde
de mannen van de jongens!
Warm eten was essentieel,
maar de M1-karabijn ligt klaar.*

Onder: Mannen van de 28e InfDiv in Bastogne, 20 december. Sommigen van hen hadden hun wapen verloren tijdens de Duitse opmars.

Geheel onder: Het Museum Bastogne Barracks belicht de verdediging van die stad tijdens het Ardennenoffensief en stelt militaire voertuigen ten toon.

Een aantal Amerikaanse eenheden werd naar Bastogne gestuurd. Het 705e TankBat kwam uit het noorden en moest onderweg Duitse tankvoorhoedes ontwijken. Ook enkele genie- en veldartilleriebataljons, inclusief het 969e VA-bataljon met Afro-Amerikanen, kregen het bevel naar die stad te gaan. Patton moest zijn 10e PntsDiv vanuit het zuiden sturen. Dat wilde hij niet, maar liet wel het CCB van die divisie gaan. Die werd in Bastogne in drie teams gesplitst (Team Desobry ging naar Noville, Team Cherry naar Longvilly en Team O'Hara naar Marvie) om de vijand te onderscheppen. Aan het eind van de 18e kwam het XLVII PzKorps (2e PzDiv) aan bij Noville en botste op Team Desobry. Samen met restanten van de 9e PntsDiv en overlevenden van de 28e InfDiv kon Desobry de eerste aanval van de 2e PzDiv afslaan. Het Duitse offensief was gelanceerd in slecht weer en daardoor konden de geallieerde luchtmachten niet ingrijpen. Datzelfde weer zorgde echter voor chaos en verkeersopstoppingen die Duitse infanterie en artillerie vertraagden. Na nog één dag hadden de Duitsers Bastogne gemakkelijk kunnen innemen, maar in de vroege uren van 19 december kwam de 101e LLDiv aan.

Boven: Eenheden van het 110e InfReg, 28e InfDiv die Bastogne, aan het begin van het beleg bereiken, hergroeperen op 20 december bij een garage. Ze zouden samen met achterblijvers van het VIII Korps en eenheden van de 9e PntsDiv onderdeel worden van Team Snaflu, onder bevel van kol. Roberts van de 10e PntsDiv.

Links: De situatie op 19 december laat de verdedigingslinie zien en de vijandelijke aanvallen op Noville, Longvilly en Neffe – meestal door kleine Duitse strijdgroepen, met of zonder artilleriesteun, die onder dekking van slecht weer infiltrerden met de steun van tanks. Begin januari was de strijdmacht die Bastogne aanviel, flink gegroeid.

Onder: Duitse strijdkrachten bereiden een aanval voor op het 3/501e PIR in de nacht van 20 december. Ze werden teruggedreven door para's en een peloton van het B/705e TD Bn (Tank Destroyer Battalion).

Rechts: De 57mm M1 was het belangrijkste Amerikaanse antitankgeschut. Er werden er tussen 1942 en 1945 meer dan 57.000 van geproduceerd; twee derde daarvan ging naar Europa. Hij was gebaseerd op de Britse 6-ponder Mark II.

Foto's links: Bastogne, toen en nu.

Boven: De 155-houwitser van het 969e VABat op 17 december. Artillerie speelde een belangrijke rol bij het beleg, vooral tegen tanks. Op 20 december bijvoorbeeld vuurden zeven bataljons alleen al 2600 granaten op Duitse tanks.

Rechts: Het overzicht hiernaast laat zien dat ten slotte zo'n 22.800 man Bastogne verdedigden. Achterblijvers konden nog in Bastogne komen, al was de strop rond de stad aangehaald. Daar was ook artillerie bij die tijdens het beleg van onschatbare waarde zou zijn – het 73e, 58e en 969e VABat (de laatste met 155 mm-houwitser), 9e PntsDiv – en een peloton van het 705e ATV-bataljon.

STRIJDENDE EENHEDEN IN BASTOGNE

Onder het bevel van waarnemend divisiecommandant bde.-gen. Anthony C. McAuliffe
Plv. commandant: bde.-gen. Gerald J. Higgins

101e Luchtlandingsdivisie

- 501e PIR (lt.-kol. Julian J. Ewell)
- 502e PIR (lt.-kol. Steve A. Chappuis)
- 506e PIR (kol. Robert F. Sink)
- 327e ZIR (kol. Joseph H. Harper)
- 321e Zweefvlieg VA-bataljon (lt.-kol. Edward L. Carmichael)
- 907e Zweefvlieg VA-bataljon (lt.-kol. Clarence F. Nelson)
- 377e Parachutisten VA-bataljon (lt.-kol. Harry W. Elkins)
- 463e Parachutisten VA-bataljon (lt.-kol. John T. Cooper jr.)
- 81e LL-LABat (lt.-kol. X.B. Cox jr.)
- 326e LL-GB (lt.-kol. Hugh A. Mozley)

CCB, 10e Pantserdivisie

- (kol. William L. Roberts)
- 3e TankBat (lt.-kol. Henry T. Cherry)
- 20e PntsInfBat (maj. William R. Desobry)
- 54e PntsInfBat (lt.-kol. James O'Hara)
- 420e PntsVABat (lt.-kol. Barry D. Browne)

705e ATV-bataljon

- (lt.-kol. Clifford D. Templeton)

755e VA-bataljon

969e VA-bataljon

Andere eenheden

- 35e en 158e GB
- 58e en 420e PntsVABat
- Team SNAFU (vooral achterblijvers van de 28e InfDiv)

Rechts en rechtsonder: Foy op 16 januari, vlak na de komst van de 101e LLDiv.

Onder: Team Desobry van de 10e PntDiv was naar Noville gestuurd, ten noorden van Foy op de weg naar Houffalize, en kwam daar op 18 december rond 23.00 uur aan. Toen de 101e LLDiv in Bastogne aankwam, werd het 1e bataljon, 506e PIR onder Lt. kol. LaPrade op pad gestuurd om Desobry te steunen; het kwam rond de middag op de 19e aan. Het 2e en 3e bataljon, 506e PIR werden in reserve gehouden. Desobry en LaPrade zetten een CP op in dit huis en voerden een vertragingssactie uit, zodat de verdedigingslinie rond Bastogne kon worden opgezet. Uiteindelijk ontplofte een 88 mm-granaat in het huis. LaPrade sneuvelde en Desobry werd gewond naar het veldhospitaal gebracht. Daar werd hij door de Duitsers gevangengenomen (zie het straatnaambordje op blz. 119). Maj. Robert F. Harwick nam het bevel over de strijdmacht over en de tanks kwamen onder het bevel van maj. Charles L. Husted. Serjos de Groot/TracesOfWar.com

Links: 20 december: de aanvallen worden feller. De 101e LLDiv had 's nachts tijdens een aanval het veldhospitaal verloren. De medische post van het 501e PIR in Bastogne nam de taken over tot een zweefvliegtuig op de 26e een chirurgisch team invloog. Team Desobry – nu Team Husted onder bevel van maj. Charles L. Husted – en de 1/506e PIR onder maj. Bob Hardwick trokken zich terug uit Noville. De kolonne liep bij Foy in een hinderlaag en een aantal mannen sneuvelde, voordat de anderen zich terug konden vechten naar Luzery. Ze kregen geen rust, want de eenheid werd bijna meteen naar Le Bois Jacques bij Foy gestuurd.

Onder: Foto's van Noville, toen en nu. De plaquette herdenkt Lt.-gen. William Desobry – toen nog majoor – wiens team van de 10e PntDiv Noville verdedigde. Desobry raakte gewond, werd gevangengenomen en werd krijgsgevangen gehouden in Fallingbommel. Hij werd in de lente van 1945 bevrijd en bekleedde tot 1975 verschillende functies, zoals bevelhebber van het Tankcentrum en de Tankschool in Fort Knox, en bevelhebber van het V Korps in Frankfurt.

Links: 'Never Forget,' gedenkteken voor de mannen die in Noville vchten.

Boven: Omdat Maxwell Taylor bij een stafvergadering in de VS was toen de Duitsers aanvielen, nam de plaatsvervangend divisiebevelhebber, bde.-gen. Anthony C. McAuliffe, het bevel over. Voor zijn acties in Bastogne kreeg hij op 30 december 1944 het Distinguished Service Cross. Later kreeg hij de Distinguished Service Medal. Op 15 januari 1945 werd hij gepromoveerd tot generaal-majoor en kreeg het bevel over de 103e InfDiv. Hij bleef na de oorlog in dienst en ging in 1956 met pensioen.

Nuts! (Krankjorum!)

Om 11.30 uur op 22 december naderden vier Duitsers de Amerikaanse linie bij Bastogne. De hoogste officier legde uit dat ze een schriftelijke boodschap moesten overdragen aan de Amerikaanse bevelhebber in de stad. Ze werden eerst naar de boerderij van Kessler gebracht en daarna naar de CP van het F/327e ZIR. Vandaar ging de boodschap naar de CP van het bataljon in Marvie, daarna naar het HK van het 327e en ten slotte naar het DivHK. Waarnemend stafchef lt.-kol. Ned Moore liep de slaapkamer van bde.-gen. Anthony C. McAuliffe in en zei tegen hem: 'De Duitsers hebben een paar man gestuurd om onze capitulatie te eisen.' Moore herinnerde zich dat McAuliffe slaperig 'Krankjorum!' zei en uit zijn slaapzak klom. De SOO (Stafofficier Operatie) van de divisie, lt.-kol. Harry Kinnard, herinnerde zich later dat McAuliffe eerst had gevraagd: 'Willen ze zich overgeven?' Moore zei: 'Nee, meneer, ze willen dat wij ons overgeven.' McAuliffe ontplofte, wat alle aanwezigen verraste. Hij pakte de boodschap, keek ernaar en zei: 'Wij ons overgeven? Krankjorum!' en liet het papier op de grond vallen. Even later kreeg hij te horen dat de Duitse officieren nog steeds zaten te wachten op een officieel antwoord. McAuliffe zei: 'Nou, ik weet niet wat ik hun moet vertellen.' Kinnard zei: 'Wat u het eerste zei, is moeilijk te verbeteren. ... Meneer, u zei "krankjorum".' Alle stafleden stemden daar enthousiast mee in, dus McAuliffe zei: 'Laat dat maar typen.'

Kol. Joseph W. Harper, commandant van het 327e PIR, bracht het antwoord naar de Duitsers. De hoogste officier – die was geblinddoekt – vroeg of het een positief antwoord was. Harper zei: 'Het antwoord bestaat uit één woord: Krankjorum! ... Als jullie doorgaan met deze domme aanval, zullen jullie verliezen enorm zijn.'

De twee geblinddoekte officieren werden daarna naar de boerderij van Kessler teruggedreven. In de boerderij werden de blinddoeken afgedaan en lazen de Duitsers het antwoord, maar ze begrepen het niet. 'Wat betekent dit?'

'Dat jullie naar de hel kunnen lopen,' zei Harper. 'Als jullie doorgaan met de aanval, zullen we elke verrekke Duitsers doodschieten die probeert de stad in te komen.' De Duitser antwoordde: 'Wij zullen veel Amerikanen doden. Het is oorlog.' Harper antwoordde: 'Ga maar weg, kerel, en veel geluk.'

McAuliffe gebruikte het incident als kerstboodschap voor zijn manschappen (hieronder).

24 December 1944

Merry Christmas!
HEADQUARTERS, 101st AIRBORNE DIVISION
Office of the Division Commander

What's merry about all this, you ask? We're fighting – it's cold – we aren't home. All true, but what has the proud Eagle Division accomplished with its worthy comrades of the 10th Armored Division, the 705th Tank Destroyer Battalion and all the rest? Just this: We have stopped cold everything that has been thrown at us from the North, East, South, and West. We have identifications from four German Panzer Divisions, two German Infantry Divisions and one German Parachute Division. These units, spearheading the last desperate German lunge, were headed straight west for key points when the Eagle Division was hurriedly ordered to stem the advance. How effectively this was done will be written in history; not alone in our Division's glorious history but in world history. The Germans actually did surround us, their radios blared our doom. Their Commander demanded our surrender in the following impudent arrogance:

December 22d 1944

"To the U.S.A. Commander of the encircled town of Bastogne:
"The fortune of war is changing. This time the U.S.A. forces in and near Bastogne have been encircled by strong German armored units. More German armored units have crossed the river Ourthe near Ortheuville, have taken Marche and reached St. Hubert by passing through Hompre-Sibret-Tillet. Libramont is in German hands.

"There is only one possibility to save the encircled U.S.A. troops from total annihilation: that is the honorable surrender of the encircled town. In order to think it over a term of two hours will be granted beginning with the presentation of this note.

"If this proposal should be rejected one German Artillery Corps and six heavy A. A. Battalions are ready to annihilate the U.S.A. troops in and near Bastogne. The order for firing will be given immediately after this two hours' term.

"All the serious civilian losses caused by this artillery fire would not correspond with the well-known American humanity.
The German Commander"

The German Commander received the following reply:

22 December 1944

"To The German Commander:

N U T S!

The American Commander"

Allied Troops are counterattacking in force. We continue to hold Bastogne. By holding Bastogne we assure the success of the Allied Armies. We know that our Division Commander, General Taylor, will say: "Well Done!"

We are giving our country and our loved ones at home a worthy Christmas present and being privileged to take part in this gallant feat of arms are truly making for ourselves a Merry Christmas.

A. C. McAuliffe
Commanding

Links en midden: Een andere foto van het 1e bataljon, 506e PIR dat uit Noville vertrekt om Team Desobry te gaan steunen. De Duitse 5e Panzerarmee en het XLVII Korps stonden onder druk van het opperbevel om voorbij Bastogne op te rukken en besloten dat Panzer-Lehr Bastogne moest innemen en de andere eenheden verder naar het westen moesten trekken. De omsingeling van Bastogne werd op de 21e voltooid, maar Mitchell zegt: 'Hoewel de 101e was omsingeld, was ze niet geïsoleerd.' Panzer-Lehr voltooide zijn missie niet op 20 december en probeerde het samen met de 26e VGDiv op de 21e opnieuw. De verdedigingslinie kromp, maar hield stand. In de nacht van de 21e besloten Von Manteuffel en Heinrich Freiherr von Lüttwitz, de bevelhebber van het XLVII Korps, om een brief te sturen naar de bevelhebber van het garnizoen in Bastogne.

Onder: Deze foto die aan het eind van de strijd werd gemaakt in januari 1945 kijkt in de richting van Longvilly. Deze voertuigen hoorden bij Team Cherry, onder lt.-kol. Henry T. Cherry, 3e TankBat, 10e PntDiv. Team Cherry hield samen met het 501e PIR op 18 december de Panzer-Lehr-Divisie en Bayerleins XLVII Panzerkorps tegen.

Boven en onder: Luchtfoto's van Bastogne (toen en nu).
 1 geeft de weg naar het noorden aan, 2 is het centrale plein en 3 de rue de Sablon.

Linksboven De hoofdstraat van Bastogne, de Rue de Sablon, loopt van de Place Général McAuliffe naar het hedendaagse Musée en Piconrue. In 1944 werd het Bethlehemklooster tijdens het beleg als ziekenhuis gebruikt.

Rechtsboven: Aquarel van Olin Dows (1904-1981) van de poort van de CP van het 501e PIR in het klooster, gezien vanaf een bovenverdieping. Dows was in december in Bastogne en legde zijn indrukken van het beleg vast.

Boven Mannen van de 10e PntsDiv op de Grand Rue (Rue de Sablon).
 BoomBoomBeem/WikiCommons (CC BY-SA 3.0)

Boven: Vluchtelingen verlaten Bastogne. Ze zijn op het centrale plein dat nu is vernoemd naar bde.-gen. Anthony McAuliffe.

Rechts, rechtsonder en blz. 125, boven Foto's van Place Général McAuliffe (toen en nu). Het ronde gebouw op de foto van nu (1) is de VVV. Er staat een M4A3 Sherman bij de kruising. Hij werd Barracuda genoemd, diende bij Co B, 41 TankBat, 11e PntsDiv en werd op 30 december uitgeschakeld bij Renaumont, ten westen van Bastogne.

Bladzijde hiernaast, onder: Gedenktekens op het plein voor de 11e PntsDiv (2) en gen. McAuliffe (3).

